

**Folk
og
Kultur
2000**

Folk og Kultur

Årbog for Dansk

Etnologi og Folkemindevidenskab

2000

*Udgivet af Foreningen Danmarks Folkeminder
København 2000*

Folk og Kultur er udgivet med støtte af Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter

Redaktion: Tine Damsholt, Eske K. Mathiesen og Lykke Lafarque Pedersen.

Abonnement og forsendelse: Ulla Herrmann.

Redaktionssekretær: George Nellemann.

De i artikler og anmeldelser fremsatte synspunkter står i alle tilfælde for forfatternes egen regning.

Udgivet af Foreningen Danmarks Folkeminder, c/o Dansk Folkemindesamling.

Adresse: Christians Brygge 3, DK 1219 København K.

Trykt hos: Gullanders Bogtrykkeri a-s, Skjern.

ISSN 0105-1024

Foreningen Danmarks Folkeminders styrelse:

Museumsinspektør Inge Adriansen, Sønderborg Slot; lektor Karsten Biering, Center for Arbejderkulturstudier, KU; museumsinspektør Lene Floris, Holbæk Museum; mag.art. Anders Christensen, Dansk Folkemindesamling; arkivar Gustav Henningsen, Dansk Folkemindesamling; Charlotte S.H. Jensen, Landsarkivet for Sjælland mv.; mag. art. Lise Høyrup, Vestsjællands Amtsmuseumsråd; projektforsker Else Marie Kofod, Dansk Folkemindesamling; arkivar Jens Henrik Koudal, Dansk Folkemindesamling; mag.art. Eske K. Mathiesen, Dansk Folkemindesamling; mag.scient. George Nellemann, Ørholm; lærer og forfatter Erik Kaas Nielsen, Glostrup; musik-etnolog Svend Nielsen, Dansk Folkemindesamling; museumsinspektør Lykke Lafarque Pedersen, Nationalmuseet; museumsinspektør Alan Hjorth Rasmussen, Fjordmuseet i Jyllinge.

Forfatterne i denne årgang:

Wolfgang Rudolph (f.1923). Tysk etnolog, mangeårig videnskabelig medarbejder ved det tyske Videnskabsakademi. Har skrevet en lang række bøger og afhandlinger om søfart og fiskeri ved den tyske Østersøkyst bl.a. om fiskernes bådtyper i Folk og Kultur 1978.

Lene I. Jørgensen (f.1953). Mag.art i folkloristik. P.t. ansat på Dansk Folkemindesamling.

Mikkel Venborg Pedersen (f.1970). Cand.mag. i Europæisk Etnologi og Øststatskundskab. Museumsinspektør på Frilandsmuseet ved Sorgenfri. Ph.D. på afhandlingen: Duke. Manifestations of Aristocracy in the Duchy of Augustenborg 1700-1850. Studier ved Ludwig-Maximilian-Universitæt, München og Rice University, Huston, Texas.

Mette Boritz (f.1971). Etnolog, kandidat 1996 med specialeafhandlingen: Dannet diplomati – et etnologisk studie af den danske udenrigstjeneste. Ansat i Skoletjenesten på Nationalmuseet samt ekstern lektor i Europæisk Etnologi ved Københavns Universitet.

Tine Fouchard (f.1949). Cand.phil. i Europæisk Etnologi. Freelance forsker, skribent og konsulent med kulturlandskabet som arbejdsfelt. Har udgivet artikler og publikationer om dette emne. Kulturhistorisk konsulent for Roskilde amt.

Mette Riegels (f.1974). Specialeskrivende stud.cand. i Etnologi.

Bobo Charlotte Krabbe (f.1973). Specialeskrivende stud.cand. i Etnologi.

Lisbeth Haastrup (f.1955). Cand. mag. i Dansk og Etnologi. Ph.D. fra Danmarks Lærerhøjskole. Forskningsadjunkt og ekstern lektor ved Institut for Arkæologi og Etnologi.

Oversættelser til engelsk: James Manley.

Indhold

Wolfgang Rudolph: De nordtyske fiskere og søfolks særlige forkærlighed for skandinaviske bådmotorer	5
Lene I. Jørgensen: Gyldne tanker, malmfulde ord. Svend Grundtvigs opfattelse af Marsk Stig visen	17
Mikkel Venborg Pedersen: Augustenborg Slotspark som herskabsmanifestation	36
Mette Boritz: Sommeren mellem land og by. En københavnerfamilies landliggerliv i året 1788	53
Tina Fouchard: Fra kulturlandskab til kulturmiljø – om skiftende syn på kulturlandskabets bevaring	71
Marie Riegels og Bobo Krabbe: Göngur og hangikjött – et feltarbejde i islandsk landbrug 1999	86
Lisbeth Hastrup: Kvindelig værnepligt i velfærdsstatens tjeneste	99
Dansk folkekultur 1999	
EN SELEKTIV BIBLIOGRAFI	
Af Else Marie Kofod og Synnøve Stevns Redaktionen afsluttet 1. februar 2000	117
Anmeldelser	
Jens Henrik Koudal: For borgere og bønder. Stadsmusikantvæsenet i Danmark 1660-1800 (Mette Müller)	129
Karen Thisted (udg.): Således skriver jeg Aron (Inge Kleivan)	130
Poul Holm: Aalborg og søfarten gennem 500 år (Eske Wohlfahrt)	132
Bert Kelm: Rønmø – et vesterhavspræget samfund (Eske Wohlfahrt)	134
Gorm Benzoni: Spøgelse og sagn fra danske slotte og herregårde (Gustav Henningsen)	134
Nils Arvid Bringéus: Skånska kistebrev. Kistebrev tryckta i Växjö. Kistebrev tryckta i Jönköping (Gustav Henningsen)	136
Linda Oja: Varken Gud eller natur: Synet i magi i 1600- och 1700-talets Sverige (Gustav Henningsen)	138
Karin Esmann et.al.: Arvestykker – litteratur og historie i undervisningen (Lars Peter Rømhild)	139

Henning Jørgensen: Bovins Bahrain (Hans Berg)	141
Majken Rude Nørup: Det københavnske værtshusliv 1857-1996 (Jan Møller) ..	141
Bjarne Stoklund: Det færøske hus i kulturhistorisk belysning (Palle Friis)	143
Holger Schmidt: Vikingetidens byggeskik i Danmark (Palle Friis)	143
Heidi Pfeffer (red.): Ak – hvor forandret (Lise Høyrup)	144
Else Roesdahl (red.): Dagligliv i middelalderens Danmark (Lene I. Jørgensen) ..	145
INUIT, kultur og samfund (G. Nellemann)	146
Lars Bisgaard et.al. (red.): Billeder fra middelalderen. (G. Nellemann)	147
BIBLIA PAUPERUM (G. Nellemann)	147
Lisbeth Christoffersen: Kirkeret mellem stat, marked og civilsamfund (Johannes Møllgaard)	148
Hans Henrik Appel: Tinget, magten og æren (Johannes Møllgaard)	149
Anders Enevig: Cirkus og gøgl i Odense 1875-1945 (Ib Varnild)	153
Mette Guldberg: Jydepotter fra Varde-egnen. Produktion og handel (Holger Rasmussen)	154
Bi Skårup og Henrik Jacobsen: Middelaldermad (Lisbeth Haastrup)	155
Bente Leed: Danskernes mad i middelalderen (Lisbeth Haastrup)	155
Gunnar Solvang: Husmandsliv under afvikling (Mikkel Venborg Pedersen)	158
Niels Peter Stilling: Danske herregårde. Arkitektur, historie og landskab (Mikkel Venborg Pedersen)	160
Marianne Horsdal: Livets fortællinger – en bog om livshistorier og identitet (Flemming Hemmersam)	161
Lise Stephensen: De små leger (Sv. Nielsen)	163
Mads Lidegaard: Da danerne blev kristne (Henrik Stevnsborg)	164
Christian Pløyen: Erindringer fra en Reise til Shetlandsøerne, Ørkenøerne og Skotland i Sommeren 1839 (Arne Thorsteinsson)	165
Thomas Thomsen: Skandalernes Århus. En snes skillingsviser (Anders Chr. Christensen)	167
Margrethe Bové: Jens Sørensen. Spion og søkorttegner for Christian V. (Eske K. Mathiesen)	168
Living Museums in Scandinavia (Eske K. Mathiesen)	169
Erik Nørgaard: Arbejdsfolk på Langeland (Eske K. Mathiesen)	170
Henrik Horstbøl: Menigmands minde. Det folkelige bogtryk i Danmark 1500-1840 (Finn Clement Hansen)	170
Inger Hartby: Højskolekvinden – mor, søster, datter (Tine Damsholt)	172
Bjarne Stoklund (red.): Kulturens nationalisering Et etnologisk perspektiv på det nationale (Orvar Löfgren)	174
Anne Leonora Blaakilde: Den store fortælling om alderdommen (Helle Janke) ..	176
Peter Dragsbo et.al.: Silkesognet. Brenderups historie fra oldtid (Kirsten Rykind Eriksen)	177
Ib Askholm: Livets varsler (Tanja Pauck og Margaretha Nónklett)	179
Ib Askholm: Årets højtider (Marianne Kold)	180
Lene Floris & Annette Vasström: På museum – mellem oplevelse og oplysning (Niels M. Jensen)	181
Palle Eriksen: Poskær Stenhus (Lykke Pedersen)	183
Dansk Familielandbrug: Det danske Landkøkken (Lykke Pedersen)	184
Bognotitser	185
<i>Christian Kristensen og Helge Clausen: Lundeheje By – Krambes Havn. – Hans Thueslev: Gårdmandsliv i landsbyen Holte 1625-1850. – Bent Østergaard: Flygtninge i Europa.</i>	
Indsendt litteratur	186